

Megjelenik hetenkint háromszor u. m.
kedden, csütörtökön és szombaton.

Előfizetési díj:

Egész évre	10 frt. o. é.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " — "
Egy hóra	1 " — "

Szerkesztői szállás:

belső tordantza 122. szám.

Kiadó hivatal:

középutca Stein J. könyvkereskedése.

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDÁSZATI LAP.

Hirdetési díj:

öt hasábos garmond sorát 1-ször 7 kr.
2-ször 6 kr. 3-szor 5 kr. s minden hirdetés
után 30 kr. bélyegdíj.

Hirdetések felvételnek:

Bécsben: Oppelk Alajosnál (Wollzeile 22.)
Hassenstein és Voglernél (Neuer
Markt 11. szám.)
Pesten: Zeisler M. (Király utca 60. sz.)

Nyilvántartási díj:

sora után 20 kr. előleg befizetése mellett
a szerkesztőséghez csatolandó.
Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál
kezelendő.

Előfizetési felhívás

„K. KÖZLÖNY”

1870-ki XV-dik évfolyamára.

ELŐFIZETÉSI DÍJ:

Egész évre	10 frt. o. ért.
Félévre	5 " 50 kr.
Évnyegyedre	3 " — "
Egy hóra	1 " — "

Az előfizetési pénzek kiadó Stein Jánoshoz (bel-középutcai könyvkereskedésbe) küldendők, hol a pontos szétküldésről gondoskodva van.

Gróf Batthyány Lajos,

első magyar miniszterelnök temetése június 9-kén.

(Pest, jún. 10. é. — Eredeti tudósítás.)

(r. l.) Tegnap táviratom már jelzé, hogy az első magyar miniszterelnök, gróf Batthyány Lajos temetése az ünnepély nagyszabású jelentőségű, mely méltósággal és példás renddel folyt le, de tudván azt, mikép az egész nemzet, és így a lapok t. olvasói is meleg érdeklődéssel viseltetnek ezen esemény iránt, kötelességemnek ismerem annak részleteit is előadni.

Az ünnepély rendező bizottság f. hó 7-kén, kedden megjelent a szent. Ferenciek templomában, a szerzet tagjai és Pest városa hatóságának képviselői kíséretében a sírboltba ment, hol a holt tetem a díszkoporsóba tetetett át, és ez három kulcsal (az egyik acél, kettő masszív arany, szép művek, Batthyány Lajos monogramját viselik, és fekete bársony tokban őriztetnek) bezárván, a templom hajójába felvitetett a ravatalon elhelyeztetett. Az egyik arany kulcsot Gampel polgármester vezetése alatt egy küldöttség nyújtotta át a nagy halott úrvegyének, családi ereklyéi, mely alkalommal Királyi Pál mondott rövid meghatározó beszédet; a másikat az ünnepély-rendező bizottság elnöke vette magához, míg az acél kulcs a város levéltárába tetetett. A gróf, kinek éppen e pillanatban Horváth Mihály püspök volt látogatója, könnyezve köszönt meg Pest városát kegyeletét.

A templom ajtaját ezüst rojtokkal díszített gyászlepel borította, mely alatt magas, szálas férfi, gyászba öltözve, kezében ezüst gombos bottal végző a kapu kötelességét. Egész belseje, úgy mint hajója, fülkéi, oszlopai, parkányai, mellékkoltárai szintén fekete szőnyeggel valának bevonva, a föltartatott levő ülkét bársony alapon, ezüsttel áttört fehér selyemből készült roppant nagyságú kereszt díszíté. Középen állt az egyszerű bársony ravatal, és ezen a kettős koporsó ércből egyszerű, de izékes szerkesztéssel, gazdagon megcsiszolt, rajta arany babérkoszorúval s egy könyvvel, melyen és szó volt olvasható: „Törvénykönyv.” A ravatalt közvetlenül legalább száz gyertyatartó körülvéste vastag égő gyertyákkal, a szögletekben pedig négy ember nagyságú kargyertyatartó, mindenikében ötven gyertyával és ugyanannyi még magasabb gyászlámpa, melyekben borszasz égett. A koporsó fejénél babérkoszorú feküdt nemzeti színnel szalaggal, rajta palmeággal, alul az egyik oldalon magas emelvénnyel a gróf korona, a másikon cserkoszorú volt látható, középen feketén bevont imazsámoly a gyászoló özvegy és családtagok számára, a fekete függönyzet az ország, Pestváros s a Batthyányak címere díszíté, a föltartatott a vértanu kararai márványból készült s a megszállásig bí mellazobra állítottatott fel, melyet a kegyelet szám-talan virágoskorral és koszorúval árasztott el.

Az egész díszítmény gazdag volt, a nélkül, hogy a rendezők ezt fígtatni akarták volna, és — ha szabad e helyütt ily kifejezéssel élnem — elegans.

Szerdán, már a templomnyitás reggeli 9 óra előtt töltött a nép a szent Ferenciek felé, közölte tömörked idegen, kiknek számát bátran lehet 30—40,000-re tenni, de az arczokon nem láttuk a kíváncsiság azon kifejezését, melylyel máskor szoktunk találkozni a tömegnél, midőn ez valamit meg nézni siet, hanem a komor gyászt, a mély fájdalmat, a mely nem nyilvánul kirívólag küljeleken, de égeti a keblet, és némileg — akaratlanul is — visszafükrözi magát a vonásokon.

Szerdán reggeli 9 órától esti 9-ig, s csütörtökön délig legalább kétszáz ezer ember zarándokolt a vértanu ravatalához, és ezen óriási tömeg között nem lehetett hallani egy egy hangosabban kiejtett szót, sok nép összehűlékezésekor oly

gyakran előforduló összekocczanást, alig lehetett észrevenni tolongást, s azt, hogy egyik a másik elé akar jutni; némán, szótlanul jelent meg mindenki, vegyült a tömkelegbe, igyekezett előbbre hatolni, és ha talán észrevé: hogy szomszédja siet, mert ha a kiszabott időnél többet tölt itt, családjának holnap kevesebb jut egy falat kenyérről, miután munkáját hagyta félbe, a mely őt s övéit táplálja, csakhogy leróvassa a kegyelet adóját; akkor örömet adott neki elsőseget, mert hiszen el nem késett senki, mindenki jókor ért még oda, a koporsóhoz, hogy két könyvet áldozzon, az egyiket a mult kinos emlékének, a másikat talán a szebb jövő reményének.

Ellentétes vegyületben vett részt a búcsujárában az ország lakosainak minden osztálya, a főúr, a földmivelő, a dúsgazdag, a szegény stb., de caoda-e ez? nem mindnyájukat egy érzelem vonzotta e ide, a hazaszeretlet érzelmé és a szent kötelesség, a mely parancsolja, hogy megadjuk a végtisztességet azoknak, a kik a hazát forrón szereték, mert érette véreznek el.

Nem volt e roppant tömegnél sorfalat képező szuronyokra, sem rendőre szűkség, rendőrt volt itt minden ember, mert mindenki fentartotta önmaga a rendet, s azért a sokaság szép csendesen 100—200 főből álló szakaszokként vonult a főkapu a templomba, melyben lépcsőről lépcsőre haladt előre, mert megállni nem volt szabad, nehogy összetorlódjék, hátul pedig a sekrestye oldalon kibocsátatott.

Itt tömegesen álltak a bizományosok, hordárok, a nagyhalott eltrajzát, arczképeit, érmekét áruva; csak azt sajnáljuk, mikép e czikkelt közt oly vásári készítmények is voltak, melyek csupán kontárok műhelyeiből kerülhettek ki.

Csütörtökön délutáni 1 órakor bezárattott a templom, és ekkor a gyászoló özvegy gyermekeivel s a család legközelebbi rokonaival és barátai-val jelent meg a ravatalnál, mely előtt térdelve egy órát szenteltek — csendes magányban — a buzgó áhítatnak.

Déltán 3 órakor vette kezdetét a gyász-szertartás, melyet mint a Rómában időző primás helyettese Szabó József szombathelyi püspök fényes segédlet mellett végzett.

A templomba ekkor már csak jeggyel lehetett belépni. Megjelentek a dícsült családja, kortársai közül a még életben levők, a kik vele együtt küzdöttek e haza szép jövőjéért, és kiket a sors megkímélt a vértanu halálának dicsőségéig; a miniszterek, u. m. Andrássy, Szlávay, Eötvös, Horváth, Gorove; az országgyűlés tagjai pártkülönbség nélkül, Deák, Ghyecy, Somssich, gr. Mikó stb., s az ifjabb nemzedékből sokan, kik ama kort csak tradícióból ismerik, és a kik bizonyára azért jöttek vala, hogy a magasatos példa nyomán tanulják meg inkább szeretni a hazát, s ha kell, érte meghalni.

A beszterelés után Mosonyi ez alkalomra készült műve adatott elő roppant hatással, mire Piry Csizrik atya lépett az ország czimerével ékecsit szökekre, és tartotta a gyászoló gyülekezethez alkalomszerű beszédét.

Ekkor már a barátok terét, a kecskeméti utcát, ország- s kerépesi-utat, melyeken a menet átvonult, óriási tömeg foglalta el, mert a nemzet nagy ünnepe volt; a boltok, még a város legátaválabb eső részeiben is bezárattak, a műhelyekben, gyárakban, sőt az új építkezéseknél sem dolgozott senki, hanem félretette munkáját s dobogó kebelével sietett részt venni a kegyelet adójának eme magasatos lerovában. És ugyanazon rend, melyről fölebb tettem említést, ezúttal sem zavartatott meg. A roppant sokaságot szétválasztani — hogy önmaga képezzen sorfalat — midőn a kíséret a templomtól megindult, egyetlen egy rendező egyetlen egy kézművelésű sikert. Hogyan lehetett az, mikép e százezernyi nép, néhány utcára szorítva, oly csendesen viselte magát, — nem zsebzott, nem társalgott, még csak alig is szólt egymáshoz? Fényes bizonyítéka volt ez annak: mi-azt, szerint gyászolni tud a nélkül, hogy boszúvágyat táplálva kebleben, — annak: hogy föltépi a sebet, mely már már behegde, mert így parancsolja a kegyelet, de feledni kész az átezenvedett fájdalmakat, — annak: hogy megértte a szabadságra!

Egy szeretett fejedelem eltakarítása csak ily pompával mehet véghez, a minővel az első magyar miniszterelnök ment véghez, — nagyobbal, akár a külsőségeket, akár az érzelmek gazdagságát tekintve, bizonyára nem!

A gyászmenet 4 óra felé indult meg a barátok teréről és a fölebb nevezett utcákon, — minden testület saját — fátollal bevont — zászlója alatt, — melynek számát bátran tehetem százötvenre, tizézerrel sorakozva.

Hogy némi fogalmat nyújtsak a sokaságra nézve, megjegyzem, mikép a menet eleje már a Rochus-kórházon túl volt, midőn vége a templomból kilépett.

Legelől, a városi négy lovashusár után mentek a czéhek, ezután a különbféle egyetlek, mind zászlókkal, melyeket követtek a kereskedelmi testületek, a ca. k. államvasút és az első dunagőzha-józási-társulatok hivatalnokai s munkásai, az egyetemi polgárok, a pesti s budai népkör, a tüzoltók, tornászok, egyenruhában, a pesti banderium, a földmivelők banderiuma, a budapesti honvéd-egylet, melynek élén a zászlót egy régi honvédmester vitte régi egyenruhájában, az akadémia, a m. kir. egyetem, a központi hatóságok képviselői, a miniszterek, az országgyűlés tagjai, az egyházi személyek, kik nem asszistáltak, Pest hatósága, élén a főpolgármesterrel, az összes dalárdák zászlókkal, — a gazdaszónok együletének küldöttei, tizenkét — mély gyászba öltözött delő, — a szertartást végző papság, közöttük öt püspök, végre a gyászkosci, valódi remek mű, melyet hat ezüst szerszamos feketé lő búzott. A gyászszalagokat a városi hatóság tagjai tartották, — 24 polgár kivont karddal ment a koporsó mellett és 100 fáklyát vitt, a halottaskocsi hat gyászhintó követte, melynek elejében a dícsült özvegy foglalt helyet gyermekeivel, a többiekben a nő-egylet tagjai ültek, közöttük Damjanich Jánosné is. A menetet ismét városi huszárok zárták be.

A kerépesi út melletti sírkert délkeleti részében magaslat emelkedik és ennek közepén egyszerű márványtűreg. Ez leend az első magyar miniszterelnök nyughelye, mely fölé a mausoleum fog építtetni.

A sír beszterelése után a város főjegyzője tartott mély csend közepette rövid beszédet, mely után a koporsó lebozsátatott az tregbe, s erre reá illesztetett a márványlap, midőn is a dalárdák énekelték a szöveget.

A szertartás végeztével az üdvözült családja, a főpapok, miniszterek eltávoztak, de a tömeg vágyai láta a sírt, melybe a haza nagy fia letéte, s csak későn oszlott szét.

Igy végződött a nap, melyre minden hazafi fájdalommal gondolt, mert az kétszázötvenlél régi sebeket volt feltépő, — melytől azok, a kik e nemzet nyíltságát nem ismerik, csaknem féltek, mert isten tudja mitől tartottak, és a mely — miként már fölebb megjegyzem — fényesen bebizonyítá, hogy a magyar megértte a szabadságra!

A ki protectort veszett — beáll mentornak.

„Senki magát meg ne csalja.” (1. Kor. 3. 18.)

¶ Megjelent Horn függetlenített lapjának legelső száma. Látszik, hogy practicusabb ember, mint honi pártfogdosó barátja: előbb kisírja, kipanaszolja magát, s e közben megszeli dülve, az „Ein Wort zur Zeit”-ban használt superlatívust felszereli comparatívussal (nem mondja: „geklärteste,” beéri a: „geklärtere”-vel is); így megkönynyülve lát hozzá az arany várak építéséhez, miközben reá ér Jókai „kedves barátja.” Lezeit is szívélyesen megszorongatni.

Az új öltönyben megjelent „Nr. Fr. Lloyd”-ból tudjuk meg, „hogy napról napra kelle lételeért küzdeni, s hogy a kitarítás és önmegtartózkodás nem csekély mértékére volt szükség,” hogy Horn „a kitűzött erkölcsi czélt szem elől ne téveszsze.” Ugyan ebben az új számban van elpanaszolva, mily „dühös hadat folytattak az ifjú lap ellen (a jobboldali lapok) a harcászatt minden kigondolható szabályai szerint.” Mások, mint a „Pest. Lloyd,” a jelentőségre jutott „Nr. Fr. Lloyd”-ot „agyonghallgatták,” még nevét sem említették. A mi a legtöbb, az el-lenséges lapok támadásait „fájdalom, a barátok nem ellensúlyozták előzékesység és hathatós (ausgiebige) támogatással,” — a mit H. úr ma is „talányos magatartásnak” nevez. A „Nr. Fr. Lloyd,” „gyors” lendületét, ezeken kívül, az is akadályozta, hogy a magyarhoni német lapok eddigi olvasó köre „a fennálló relativ jóhoz ragaszkodik,” s nem kapott a „negatív-politikán,” mely „a jobbat csak kilátásba helyezte.” Ezért Hornak csak úgy „hódítani kelle közönségét.” (Kiesiben tehát I. Napoleon játszta. Ha ezt Párisban megtudják?)

Itt azután H. fordít egyet az albumban s a komor kép után, vidor tájfestvényvel áll elő. Ellenségeskedés és akadályok da-

czára a „Nr. Fr. L.”-nak mégis voltak jelentékeny vívmányai, az előzetők szaporodtak, s ma már a „Nr. Fr. Lloyd”-ot „joggal nevezhetni az ország liberális intelligentiája organumának — (t. i. midőn csak készül új pártot alakítani).

A vigasztaló bevezetés után következik a dicsekedés. A „Nr. Fr. Lloyd” nyitott utat a „határozott liberális áramlatnak,” nem egy „hagyományos előítélet gyökereit gyomlálta ki” — és a mi a legfőbb, helyreállítá „az érintkezést az európai szabadelvű mozgalommal.” A Horn úr lapja terjeszté a „világosabb nézeteket az alkotmányosság és alkotmányos kormányzat fogalmairól;” megtanít a kormány eljárásának „beható és igazságos” bírálatára; ő hatott oda, hogy ma már „a publicistica egy része argusi szemekkel örkődik az ország anyagi érdekei fölött: ezekből az érdem jó része a „Nr. Fr. Lloyd”-ot illeti. Sőt nem vél szerénytelenül föllépni, ha még azt is hozzá tölde, hogy „lényeges része van abban is, miszerint Magyarországon a függetlenségre törekvést fölébresszté.” Még ezzel sem ért véget az önérdemsorozat.

Horn törte meg, a parlamenti körökben, a kormányhatalom varázsát; a rokon elemeknek közel kilátásban lévő összeforrását előkészíté; neki köszönhetni azt, hogy a nemzetiégi óhajítások iránt ma már nem mutatkozik oly szűkkeblű felfogás, s észszerűbben kezdünk gondolkodni Cislajtánia népeibez való viszonyainkról.

Láthatja a t. olvasó, mily szépen fel tudja magát H. úr dicserni, még akkor is, midőn „keserves;” hát ha a bút kiheverte les, miket fog végrehajítani — gondolatban az, ki egy rövid év alatt ennyit tett — titokban.

A „Nr. Fr. Lloyd” öndicsérete alján jut Jókainak is egy nem tudom hányadik, kész-szorítás: a „Hon” derekasan támogatta Horn urat; ezt bizonyítja róla a más ellenzéki lapokkal szemben.

Horn bizik a jövőben s így balad a czél felé, mely: megalapítani és biztosítani Magyarországot jövőjét, szabadelvű és korszerű intézmények alapján.

Mint látjuk a czél nagyszerű és üdvös. Vajjon Horn úr egyedül fáradozik-e e téren? egyedül akarja-e az „új balközép-pártot” megalakítani?

Az „Ein Wort zur Zeit” sorából könnyen ezt hibettük volna; de egy újabb levele, Jókai barátjához másként hangzik: — mintha csak bele akarná vonni őt is a toborzás műveletébe, legalább mindegyre kettőjük nevében beszél.

Horn elismeri Jókairól, hogy az elsők közé tartozik, kik a haladásért küzdenek. Egy év óta sokszor folytattak eszmecserét a magyar pártok magatartásának és taktikájának fatalis terméketlensége fölött, s hogy új csoportosulásra van szükség, a reformtevékenység érdekében. H. nem állítja, hogy ez eszmét kettecskeny pendítették volna meg legelőbb; hanem épen az „biztosítja a végsikert,” hogy nem csupán „egyéni nézeteiket” fejtegették. A „kivételben — mint tudjuk: ez a legkönnyebb! — lehetnek közöttünk — írja H. Jókairól — véleményeltérések;” hanem egészben és nagyjában hovatovább inkább kitűnik, hogy a „konok opponálás politikája Magyarországra nézve is meddő, veszélyes.” Ezért „tette serkent”-i Horn valamennyi párt jobb-jait („die Bessern” és nem: die Allerbesten), — egyesüljenek a reformzászló körül, melyet ő emel magasra.

Horn azt olvasta ki Jókai feleletéből, hogy a „Hon” vele egyetért, a mi „a végsikernek egyik biztosítéka.” Hanem másfelől a maga idejében kimondott őszinte szót a „Hon,” úgy látszik, félreértette, midőn azt vitatja, hogy az ellenzék nem mondhat le „legjobb meggyőződéséről.” Ő, Horn ezt nem is kívánja; csak arra figyelmeztetett, hogy „egyelőre abban kellene hagyni” az 1867-ki közjogi mű ellen folytatott harcot, s a körülmények szerint cselekedvén, ez úton kellene „Magyarországnak a lehető legjobb-bat” megszerezni: a belviszonyokat korszerűen átalakítani, a szellemi és gazdasági fejlődést előmozdítani, a békét s a különféle népiségek „összetartozását” biztosítani, a feudalizmus maradványait kiir-

tani, s a modern európai alapelveket megtestesíteni.

Dicséretes törekvés ez. Csak hogy Horn e téren kissé elkésett: az 1867-ki kiegyezés épen e téren épített és pedig jó eredménnyel; ha tehát a jobboldali reformerek ez úton akarnak haladni, nem szükség H. úr felé kanyarodniok, hanem ő neki kellene a deák-párti tömör sorok közé beállani; teendő is ezt minden bizonynyal, mihelyt „e pozitív reformtörekvés czélját és hasznát világosan” felismerendi.

Horn a „pozitív reformtörekvést” eddigelő nem észlelte a bal tábortban; hogy a balközépi szűkebb-körű konferenciákban meg nem jelent, miután oda el nem hívták (O beata democratia!) ez, szerinte mellékes dolog: „egészen közömbös az, ha a titkos reformtörekvéseket, az oppositio, szabadság és haladásra irányult csöndes küzdését egy személylyel kevesebb ismeri; az a kérdés: „ismeri-e az ország, s vajjon előmozdíták-e azokat valami módon?” — jegyzi meg Horn nagyon helyesen, érthetően.

E részben Horn, Jókai legutóbbi okoskodását házagosnak találja, mely szerint: a balközép azért nem rúkkol elő a reformjavaslatokkal, mert úgy is leszavazná a jobboldal azokat; várnia kell addig, míg a többség számára biztos.

Ez H. szerint és pedig nagyon helyesen — nem lehet ok arra, hogy az ellenzék tartózkodjék: a kormánypártnak ügyelni kell arra, hogy a fontosabb kérdésekben le ne szavazzák; hanem az oppositóra nézve ily tekintetek nem lehetnek irányadók; sőt „nyíltan” kell küzdenie a szabadelvű eszmékért. Hát — így kiált fel Horn: Wilberforce, Peel, O'Connell, Cobden (etwas zu hoch gegriffen!) nem küzdöttek-e addig, míg a négerek emancipációját, a választási reformot, a katolikusok egyenjogusítását, s a gabnavám eltörlését kivívták? Ha addig várakoztak volna, míg első indítványok elfogadása biztos, mindazokból soha sem lett volna semmi.

Ha — ugymond — az oppositio buzog a reformokért, maga ellen követ el „égbe kiáltó” bűnt, midőn e törekvéseit „conferencei” sőtötébe ássa el, nem nyilvánítja azokat indítványok és tettek által, s nem tanúsítja azokat az országgyűlésen, az ország színe előtt, annál is inkább, mert, ha (!) „minden jel nem csal,” a siker nem lenne kétséges, mivel a miniszterium gyengül, a Deák-párt bomlik.

Horn „hinni akarja,” hogy a baloldal „jobbik része” komolyan szabadelvű; lépjenek tehát elő „pozitív” reformjavaslatokkal. A nép „fiatalabb” (vajjon mit ért H. az „ifjabb” kifejezés alatt?) részénél tetszésre találnának; talán csak nem speculál Horn úr a tapasztalatlanság jóhiszeműségére?!

H. azzal is biztatja magát és a megalkandó baloldalt, hogy a jobboldal „egészségesebb” (= fiatalabb) és „függetlenebb” (t. i. az észől) részének közreműködésére, sőt „talán magasabb (!!!) támogatásra is számíthatnak.” Ámde „tetteket követelnek és nem frázisokat; valódi democrata érzélem bizonyítékait kívánják és nem csilámló álszabadelvűséget!”

Horn arról is meg van győződve, hogy „ez a munka lesz a legjutalmazóbb” mindazok közt, melyeket rég idő óta Magyarországon megkísérlettek; abban sem kételkedik, hogy Jókai a „nemes és bátor kezdeményezésben el nem lankad” s „némi kitarítás és a szükséges erély mellett, nem-sokára jobbra-balra támogatásra, találand — az országban bizonyosan. „Tehát munkára!” — így kiált fel Horn —: „a sötétet át a világosságra, küzdés által győzelemre!”

En nagy ellenmondást látok abban, hogy a balközépnek valetet mondott Horn Jókait buzditja munkára; hisz ő maga akar „új balközép”-et alkotni; talán csak nem akarja a kölcsönt visszafizetni: Jókait használván fel a forró gesztenye kikaparására; vagy csak újra akarja megkeresztelni a balközépet az európai reform Jordánjának „legszabadelvűbb” vizében? — ő maga állván a „legvalódiabb” democratia élére — egyedül. Mondják fölséges látvány volt az, midőn az a hősi fővadász első ért fel a Malakoff torony tetejére, s pár másodpercig egyedül állva diadalmasan lobogtatá a háromszínű zászlót, a szövetséges hadsereg örömrádala s az oroszok golyózápora közepette. Hanem, úgy hiszem, egészen ellenkező érzést keltene az, ha egy pártalakító vezér maradna egymagában. Horn úr bizonynyal tudja a magasztos és — szóló francia szójárát; ne feledje tehát azt se, hogy a ki igen sokat markol, semmit sem végez — a szarka sorsára jut; ezért ne használja az ó-balközéppel és Jókaival szemben sem azon mentori hangot, mely, a mellett, hogy a pártokat ingerli — barátokat sem gyűjt.

Horn nagyhangu programmal indult meg új útjára. Figyelemmel kísérendem lépteit. Eddig fiatalok módjára, frázisokkal küzdött még Lónyay ellen is, de meg is veretett mindannyiszor; megváltik, előhívja-e Hornot a higgadt nemzetgazdász, hogy érvekkel harcoljon s így sikert arasson. Így fog eleget tenni a Péld. 23, 23: „el ne adjad a bölcseségnek, tudománynak és észességnek valóságát!”

Beltűgy.

A képviselőház június 10-én ismét megkezdte munkásságát. Az osztályok is folytatják a köztörvényhatósági törvényjavaslat feletti tanácskozásait, és így bizton remélhető, hogy ezen nevezetes kérdés, melynek megoldása előtt a közgazdaság terén épen semmi reform sem lehetséges, még a jelen ülésszak folyama alatt meg fog oldatni.

Magyar országgyűlés.

A képviselőház ülése június 10-én.

Elnök: Somssich Pál.
Jegyzők: Mihályi Péter és Jámor Pál.
A kormány részéről jelen vannak: gr. Andrássy Gyula, b. Bedekovich Kálmán, Gorove István, Szilágyi József és Kerkápoly Károly miniszterek.
A jegyzőkönyv észrevétel nélkül hitelesítettik.
Gorove István közmunka- és közlekedési miniszter: T. ház! Van szerencsém egy novellaris törvényt beterjeszteni, melynek czélja az, hogy az 1868-iki 45., a keleti vasuttra vonatkozó törvény-cikknek azon határozata, melynél fogva a keleti vasut nagyváradi-brassói fővonala Kolozsvárról Pata és Boos felé irányoztassék, akképp lenne megváltoztatandó, hogy ezen vonal Kolozsvártól P. Szent Miklós és Kolozs felé, onnan pedig a Virágosvölgyben Gyéresre volna vezetendő. Az erre vonatkozó indoklást és jelentést van szerencsém átadni, s kérem azokat az illető bizottságokhoz utasíttatni.

Elnök: Ki fognak nyomtatni és a vasuti és pénzügyi bizottságnak tárgyalás végett kiadatni.

Következik napirenden levő első tárgy, t. i. végmegszavazása a Ferenc csatornára vonatkozó t. javaslatnak. Felolvastatik. — A törv. javaslat véglegesen elfogadtatván, szokott módon a főrendekhez fog átküldetni.

A napirenden levő második tárgy, az alföld-fiumei vasut eszék-sziszek-károlyvárosi részének kiépítéséről szóló t. javaslat tárgyalása.

E körül hosszabb vita fejlődött ki. Végére is tekintettel a horvát közobjátszra, a Magyarországra áldozatokat róvó, hosszabb s költségesebb vonal mellett szavazott a ház többsége. A t. javaslat részletes tárgyalása holnapra halasztatott.

Közlemény

Alsó-Fehér- és Küüllömegye 1869-diki népoktatási állapotját tárgyzó tanfelügyelői jelentésből.

(Folytatása és vége.)

Megyénk kedvező égalyn és talaj vidékein a törvény 38- és 39-ben elősorolt jövedelemforrásokon kívül lehetne még terményben kamatozó magtárakat, mustra történi előlegezéseket, s mustkamatra kiadandó musttököket alapítani. Továbbá a munkabíró lakosok évenként egy pár napi közmunkával vagy valamely táblaföldnek részben leendő megmivelésével járulni a közös iskolai vagyon gyarapításához. Mindez buzgó előjárók rábeszélése után biztosan kivihető. Továbbá felajánlható lenne a községi korcsmajog bérletének jövedelme iskolai czélra, mint több helyt meg is történt. Igaz, hogy a községek csak 3 havi italmérsi joggal bírnak s ez is közös a jogosult birtokosokkal, s így kisebb helységekben nagyon csekély. Ohajtandó lenne, hogy az illető birtokosok mondjanak le e 3 havi illetőségükről a községi iskola javára.

Végül legűdösebbnek tartanám árva népnevelőügyünk biztos felvirágoztatására, illetőleg egy örökös iskolai alap megteremtésére, ha az állam ne csak megváltaná a korcsmajogot, mint szándékában is van, hanem azt a községeknek oly feltétel alatt adományozná, hogy annak meghatározandó részét népiszkolája vagy iskolai fentartására, a tanítók becsületes fizetésére fordítsák. Ez úton egy varázstűtessel megalapítónk népiszkoláinkat és biztosítónk társadalmunk legfontosabb tényezőinek, a népiszkola tanítóknak existenciáját.

e) De hogy ha legkitűnőbb tanítókkal rendelkeznenk is, nincs biztosítva a siker, ha a tanítóes gyermekeket pontosan nem járatták iskolába; pedig erre a hanyag szűléket a törvény szigorosa sem bírja rábájtani, míg a gyermekeket pásztorokodásra, gyermek-örzésre használják s a szegényebbek ruházásáról nincs gondoskodva. E fontos kérdésre ismét föl hívom a tiszt. isk. tanácsfigyelmét; az én igénytelen nézetem következő. A gyermekek pásztorokodása nálunk kétségtelen egyik nyílt sebe pangó népnevelésünknek; civilisált ember alig hinné el, mily kezdetleges állapotban van mezei és erdészeti rendőrségünk; pedig talán se-

hol sincs nagyobb szükség rá, mint itt, hol minden ember földmives vagy valami állattartó gazda kíván lenni a közlegelő vagy sokszor a mások mezején. Közcsorda, nyáj sok községben nincs, lesz tehát annyi kis csorda, nyáj a határon, s a hány gyerekes apa van, s ha Isten nem ad havat karácsony előtt, ez a zugpásztorokodás folyton tart a gyenge gyermekek egészege közlékzátásával is. És ha mártusban a hó valamennyire elment a verőfényes oldalokról, a kis pásztoroknak ismét menni kell a juhokkal, borjúkkal... Hogy mily nyomasztó e megrögzött rossz szokás a gazdasági viszonyokra, az erdőkezelésre; mily demoralisáló annyi ártatlan gyermeknek napestig tétlen heverése a sokszor még erkölcsileg is romlott nagyobb sibeerek társaságában stb, azt nem kell ecsefelnem. Első feladata tehát politikai hatóságainknak a zugpásztorokodást mezei rendőrségi szempontból is egyenesen eltiltani, s a 20—40 gyermekpásztor helyett egy pár felnőtt közpásztor fogadtatni a községekkel közös csorda mellé. Ez által tömredek visszaélés forrása lesz bedugva, a birtok szentsége tisztelve, s a gyermek az iskolának meggyerve.

A szintoly sok veszőlyvel járó gyermek-örzésről legegyszerűbben menthetők fel a tanítóesek a tervben levő egyszerű óvodák és gyermekkertek segítségével. Ilyen meg szegényebb községben is létesíthető; mert ha külön képzett óvót nem is bír tartani, vagy a tanító családjá sem vállalkozhatnék erre, majd mindenttt akadna egyegy tisztos éltés asszony, ki a falu hadonainak sorban leendő segédkezdése mellett a kisedekre felügyelhetne.

A szegény gyermekek ruhátlanságán a felebaráti szeretet, egyesek és felekezetek jótékonyága s humanistieus társulatok, népnevelési körök segíthetnének. De a legszegényebb falukon ez is nehezebben megy; legnagyobb résznek alig lévén, miől saját gyermekeit szegényesen ruházza. Ily helyeken tán egyelőre meg lehetne engedni, hogy a ruhátlan kisebb gyermekek az enyhébb évszakokban járassanak fel az iskolába...

A legszegényebb gyermekek még azon mostoha sorsban is részesülnek, hogy idő előtt, sokkal előbb 12 éves koruknál, terhes szolgálatra, kenyérkeresésre adják. Ezt is meg kellene gátolni az illető községeknek...

De nem kívánom tovább fárasztani a tisztelt isk. tanács figyelmét a még számos teendő elősorolásával; mert mindnyájan elevenen érezzük, hogy még csak a kezdet kezdeténél vagyunk. A két megye összes értelmiségének, birtokosainak, a felekezetek tisztelt előjáróinak, lelkesi és tanítói karának egyenkint és együttesen úton kell minket a nagy munkában támogatni, s megmozdítani mindent a szibbasztó közöny megtörésére, a nép érdekeltségének felkeltésére, a szegény tanítók szellemi és anyagi állapotjának javítására stb. És e tekintetben jó reménnyel vagyok mindkét megyénkben. A hol csak megfordultam körtutamban, érdekeltég és jószándék jeleivel találkoztam a nép egyszerű kunyhójában is. Mindenhol lelkesedéssel fogadták a magyar törvényhozás és szeretve tisztelt cultus-miniszterünk üdvös intézkedéseit a népiszkolai tanítás czélszerűbb berendezése körül. Kiválóan városaink tekintélyes polgárai kezdenek sorakozni szent ügyünk lobogója alá; mindnyájan érzik, hogy az eddigi igénytelen tanodácskák fenn nem tarthatók; gondolkoznak, terveznek valamely nagyobb intézetet. Gyulafejervár egy teljes polgáriskolát, Nagy-Enyed többrendbeli intézetet remél részünt maga, részünt államségélylyel állíthatni (a nagyseztől óvodán kívül felsőbb leány népiszkolát, főrealtanodát); Zalatna, Abrudbánya, Verespatak felsőbb népiszkolát terveznek bányaiparral; Alvincz, Vizakna és Dioszezentmárton (illetőleg Küüllömegye) szintén ezt, földmivelési, szőlőszeti és vinczelléri tanfolyammal összekötvé. Tövis se maradna el, ha remélhetné az ottani kincstári épületek megnyerését.

Mindezek szerény jelei a megindult nemes mozgalomnak. De legyen szabad béfejezésül egy pár tényit is fölemlítenem. Nagy-Enyed városi lelkes polgárait illeti az első koszorú, kik évek óta fáradoznak egy egyszerű közös kisedővön-tézet létesítésén, hitelfölkötti áldozattal. Maga a város közösége építkezésére és fentartására többet adományozott eddig 15,000 forintnál; a református egyház 1000 forintot; egyesek, testületek már régebben többet gyűjtöttek 1000 forintnál; 1865. éven kezdve pedig mint alapítók, részvényesek, jöltevők évenként 7—800 forint segélyt nyújtottak kedvező intézetüknek, melyre még egy sorsjáték is több mint 4000 forinttal mosolygott... Alvincz városa 25 hold földet adományozott a tervezett felsőbb népiszkola alapjául.

Meg kell említenem még havasunk egy pár buzgó községét: Topánfalva 3 osztályú köziskoláján kívül 10,780 ft nemzeti kölesön ököjét adományozta a tanítók fizetésére; Szeketur és Albák mérnöki terv szerint két-két tanterem és tanítóhálal bíró köiskolát emelt, amaz 262 ft, ez 432 ft évi járulékkal a tanítók fizetésére. Továbbá Kútfa, Szeceol román községek s a vingarádi ágostai ev. felekezet most fejezte be szabályszerűen és szilárdon épített cserépfedélű népiszkoláját. Átalan ágostai hitv. atyánkfiai áldozatot nem kimélő buzgóságot fejtenek ki iskoláik rendezése körül; nem különben Erzsébetváros közösége is sokat áldoz két jól felszerelt áu- és

egy nagyobb leánytanodája fentartására... Tán e jó példák buzditólag hatnak legalább nagyobb és tehetősebb községeinkre; ez mindnyájunk forró óhajta.

Vidéki levelezés.

N-Enyed, június 9-én 1870. A pünkösdi ünnepek nem folytak le minden esemény nélkül városunkban.

Míg a lakosság s velők a megye törvényszékének tisztviselői a zűldben mulattak, ünnepe másnapján négy fegyveres őrt a törvényszék helyiségének udvarán 18. vizsgálati rabot sétáltatott, kik a fegyveres őrköt megragadták s egyiknek kezéből a bűrtön kulcsait akarták kifacsarni, hogy a letartóztatott 120 fegyenczet is felszabadíttva magokat szabadságra tehessek, egyik őrnek sikerült azonban magát visszarántani s az épen öt torkonragadó fegyencznek agyán bocszájtani keresztül a golyót. Öt megszökött, a többiek szuronyt szeggezve teheték vissza a bűrtönbe.

A vizsgálat foly, a megszököttekből 3 az napon elfogott, kettő meztelentül a Marost átnézve menekült.

Másnapon, midőn a helyben székelő honvéd tisztikara czélt lött, a polgárság nagyobb része is lerándult s meggyűződve a biztos lövés székségegeről, tevékenységeről ismert derék honvéd-hadnagy Jessenszky urnak felhívására egy lövész-egylet alakulása s a lövölde felállításá czélba vétetett. Városunk itt is megelőzte a királyhágóinoneni magyar városokat, s mintán a megindított aláírásívek is szép eredményt mutatnak, remélünk lehet, hogy elsők leszünk a magyar városok között, lövöldeje lesz, mintán az erre szükséges helyiséget a város a közhelyekből felajánlotta.

Adja Isten, hogy mennél többen kövessék példánkat, s belássak a lövölde felállításának szükségességét, de adjon Isten sok oly derék honv. hadnagyokat, mint a miénk, ki semmi fáradságot sem kimél s szakiemerttel működik a czél felé.

Egy polgár.

Petőfi-szobor-egylet.

Nemes Felső Fehérmegyében alakult Petőfi-szoboregylet albizottsága jelen év április havá 19-kén tartott gyűlésében a kiküldött albizottsági tagok az egyleti pénzüsszegegről a következő eredménynyel számoltak:

1. Ugyanazon hó 12-kén 777. pénztári szám alá a Segesvár város pénztárába április havá 20-ától folyósítandó 6 % mellett 1,322 forint 55 kr tétetett le.

2. Egy 1868. év Erzsébetvárosában rendezett táncvizigalom jövedelméből a rendező kezén maradt 72 ft 33 kr összeg beszerzésére az albizottság egy ügyvéd felhatalmazását tartotta szükségessé.

3. Egy Erzsébetvárosban működelői előadásból eredményezett 67 ft 50 kr összeg beszerzése és a takarékpénztárba való letéteményezés végett egy két tagból álló bizottság küldetett ki.

4. Határozatott ns. Kolozsár városa tekintetes tanácsát felkérni, a felajánlott 100 frtot saját keblében tökéssíteni.

5. Érvényesített igazolványokból beszámolt gróf Mirbach Hugó úr 10 frtot, Kozma Ferenc 10 frtot, mely összeg netalan felmerülhető költségek fedezése tekintetéből pénztári kezelés alatt hagyatott.

6. Az albizottsági gyűlés folyó év július havá 17-ére határozatott.

E szerint az egylet mai napig történt bevétel 1,582 ft 35 kr. Kiadások nem merültek fel, mert azok az egyleti elnök ő méltósága által visszatérítés nélkül fedeztettek.

Mintán egylettlen azon állapotodott meg, hogy a töke egy halbatatlan költsékhöz méltó szobor felállításá ötletéből legalább is 4,000 ft-ra felszaporitasson, egyesült honunk szerkesztőségei felkértek a kijelölt összeg felszaporítására segélykezni. A beküldendő összegek forintja után egyleti tagsági igazolvánnyal fognak elismertetni és hirlapilag is nyugtáztatni.

Fejéregyháza, május 1-én, 1870.

Az albizottság meghagyásából

Fodor Lázár,

albizottsági jegyző.

A „Victoria” biztosító társaság 1870. május 30-án tartott negyedik rendes közgyűlésen hozott határozatok.

1. Az igazgató választmány, ugy a számadás-vizsgáló bizottmány jelentése (a lefolyt évi üzletről s a számadás zárlattal kapcsolatosan, és a számadás megvizsgáltatásáról) helybenhagyá, tudomásul vétettek.

2. Az igazgató választmány és az igazgató-ság a lefolyt 1869. IV-dik üzletve nézve a befejezett számadások terhe alól felmentetteknek jelentetnek ki.

3. Az igazgató választmány jelentése szerint az osztalék 1,911 új részvény után egyenkint 14, régi részvényre véve pedig 21 frtban szavaztatik meg.

4. Tudomásul vétetik, hogy a társaság részére Kolozsvárt a nagypiaczon a b. Szentkereszt-féle ház 50,000 forintot megvétellett.

5. Örvendetes tudomásul vétetik, hogy a részvényügy teljes rendeztetése folytán a társaság a szállítvány- és emberélet-biztosítási ágakat megkezdte.

6. A közgyűlés a választmány azon indítványát: „miszerint tekintve azon alkalmatlanságot, mely a vidéki részvényesekre nézve azon körülmény miatt fenforog, hogy a közgyűlésben részvételhez tekintetből részvényeiket egyenesen és csak Kolozsvárt lehet letéteményezniük, mely ezenkívül az ide- és visszautlással postaköltséget is okoz, engedélyeztessék a vidéki részvényeseknek, hogy a közgyűléseken résztvehetők tekintetéből szükséges részvény letéteményezését ne legyenek kénytelenek egyenesen Kolozsvárt eszközölni, hanem ott, a hol szigorló bizottmányaink, vezér- és kötvénykiállító főügynökségeink vannak, ezeknél is érvényesen tehessék azt, ezekről nyert letéti elismervényeikre akadálytalanul kikaphatván igazoló jegyeiket; elfogadja, és pedig azon indokból, mivel az alapszabály szelleme szerint a letéteménynek egyéb célja nincs és nem lehet, mint-hogy a joggal gyakorolni kívánóan részvényesi minősége a letétemény által igazoltassék, s ez saját hitese közlegeinknél letéteményezés által is teljesen elérve van, azért a méltányosság és igazság alapján a vidéki részvényeseknek a könnyítés megadandónak ítéltetett, a végrehajtás körül közelebbi teendőikkel az igazgató választmány bizatván meg.

7. Szentgyörgyi József úr öt különböző indítványt foglalt és a választmány tüzetes véleményével kitért beadványa, melynek első indítványa azt kívánja, hogy: „a vezérigazgató mellett eddig alkalmazott mellékigazgatók szüntetéssének meg és teendőjük a választmányra menvén át, ez szerkesztessék úgy, mint az létezik azon pénzügyintézetnél, melyeknél mellékigazgatók nincsenek, oly alapszabály változtatásokat tartalmazván, mely fellett határozatra a kibocsátott részvényes szám kétharmadának képviseltetése kívántatik, ugyanazért a beadványok érdemleges tárgyalása a jövő közgyűlésre halasztatik, most pedig annak az azt kísérő véleményekkel megvizsgálására és a jövő közgyűlés elé elkészítésére közgyűlési bizottmányul kinevezetnek Simon Elek úr elnöke alatt Biró Pál, dr. Salamon József, Korbuly Bogdán, Szabó József (fencsi) és dr. Fischer Lajos urak; hozzájuk saját kívánságára Szentgyörgyi József úr is betekült besoroztatván.

8. A választmány kiegészítésére szükséges lett választások folytán következő 9 egyén következő szavazatmennyiséget kapott: Bogdán István 462, Jármai Gusztáv 452, gr. Eszterházy Kálmán 433, Biró Pál 432, Luczenbacher János 375, Simon Elek 375, Hajós János 328, K. Papp Miklós 327, Klein Frigyes 205 szavazatot. E szerint a hat első rendes, a három utóbbi pótválasztmányi tagul megválasztottak mondatott ki.

A számadásvizsgáló bizottmányi tagságra 10 legtöbb szavazatot nyertek a következők: idős Merza Joachim 483, Kállai Lajos 473, Klatrobecz János 472, Szentjánosi Ferenc 463, Nik Ferenc 462, Karvázy József 450, dr. Salamon József 411, Gazsi József 393, Pintye József 387 és Vikol János 315 szavazatot, kik ennél fogva megválasztottnak jelentettek ki.

UJDONSÁGOK.

(—) Lónyay, mint közös pénzügyminiszter, miniszteri működését nagy pénzoperációval akarja megkezdni. Ez, a „Wanderer“ szerint, nem volna egyéb, mint a valuta helyreállítása. A „W—r“ ezzel hozza kapcsolatban azon tényt is, hogy a bécsi bankárok közül többen nagy mennyiségű aranyat és ezüstöt adnak el.

(—) A honvédelmi minisztérium a politikai hatóságoknak a honvédparancsnokságoknak térképet nyújtott a honvéd-lovaság s gyalogság beosztását, elhelyezését illetőleg, hogy könnyebben tájékozhasznák magukat.

(—) Gr. Batthyány Lajosért a mult pénteken délelőtt nagy gyászmise volt Pesten. Az egyház, melybe csak jeggyel lehetett bemenni, szorongásig megtelt. Jelen voltak ott az alsó- és felsőház tagjai, miniszterek, hatóságok, testületek. Ez alkalommal a Mozart felsőges requiemjét játsszák ottan, megható szépen.

(—) A városi képviselőtestület mult szombati gyűlésén Jakab Elek „Kolozsvár város története“ című munkája nyomtatását illetőleg több pesti nyomda tulajdonos által benyújtott mintanyomatok megvizsgáltattak és a m. kir. egyetemi nyomda ajánlatát fogadták el, mely minden tekintetben legelőnyösebb. E szerint a nyomtatás mintegy 2,000 frtba kerülend. A rajztáblák a m. kir. államnyomdában készülnek, volt is alkalmunk pár igen csinos mintanyomatot megsejlelni. Ezek 2,451 frtba fognak kerülni és így a megzavazott 5,290 frt nyomtatási költségből még tetemes összeget meggazdálkodnak. A becses mű valószínűleg őszire megjele.

(—) A hivatal-kérdés még mind nincs megoldva a képviselő testület előtt. A mult szombati ülésen is, mikor tárgyalásra került volna a dolog, eloszlottak a képviselők. Ugy látszik, senki sem akarja a bűz állatokat magára haragítani.

— Egy jeles ifjú taggal szaporodott ismét a helybeli ügyvédi kar. Szacsavay Dénes ügyvédi diplomája a napokban hirdettetett ki a kommunikatás gyűlésén.

(—) Bakot lőttek. Két kolozsvári „Sontagsjäger“ a gyalai erdőszéleken bolyongott pár nap előtt, midőn egyik birtelen elkiáltja magát: „vadász!“ E szóra megrémül a vadász-pajtás és ill a berek nád a kert. A föltaláló azonban nem veszi tréfára a dolgot, kapja fegyverét, cselőz. A másik percében már a disznó, mely hasán fektűt, ég felé mereszté lábait. Sok kiabálásra a másik is előkért a diadalittasan beletűti bieskát a fenevadba, nehogy még feltámadjon. Azután pedig a volt kérdés, mit csináljanak a nagy állattal. Mit? Főlvették hátukra, s cipelték a falu felé. De nem soká, mert K. Joon, egy gyalni lakos elejűbe állt szörnyű nagy lármát csapva. A disznó övé volt. Tehát nem vad mint képzelték. A szegény párának midőn az erdőn többekkel együtt át hajtotta gazdaja, lába törött és elmaradt. Ezért vérevel lakolt. A vadászok pedig pénzükkel. Tűstént kifizették árát, de csak úgy, hogy az egész eset titok maradjon. Legyen!

— A „Kolozsvári Közlöny“ 68 ik számában bámulva olvasom, miként a helybeli zenekör e folyó hó 7-én előadást tartott. A közlő M. megrozza a községet a zeneköriránti közönyösségeért, és panaszkodik annak a zenetűgy iránti részvétlenségére felett, általánosságban igaz a van; de nincs egészben s a részletekben. Ugyanis, ha az előadást a maga idejében kellően hírtől nem adják, bizony nem is lehet kívánni, hogy azt a közönség tudja, és arra megjelenjen. Azt mondják, hogy az előadás hirdette volt; lehet, hogy egyszer-mászor valamelyik lapba beszúrták, de hisz ennyi nem elég, lehetetlen, hogy egy lap az egész város kezén megforduljon. Régebben megvolt azon helyes szokás, hogy a következő előadást mind a két lapban némelykor kétszer is közölték, de mindezek felett azon jó rendtartás, hogy az előadást mindenkor a hó utolsó vasárnapján tartották meg, miről mindenki tájékozva lévén, ha szinte a hírlapi hirdetés el iskerült a figyelmét, tudta, hogy a hó utolsó vasárnapján előadás fog lenni. De most ez a régi jó szokás is megszűnt, most jó előre szépen semmit se tudunk meg. Valóban ezen okkal-móddal segíteni kell, nehogy a zenetűgy iránt már is alig pislogó részvét és érdeklőség a közönség körében egészen kialudjék, kioltassék. Sz. M.

(—) A károly-fehérvári püspöki könyvnyomdában megjelent s ugyanott, valamint minden hitelen könyvkereskedésben megrendelhető „A csatlalatlanság“ három és fél ivre terjedő röpirat; tartalma: I. mi a csatlalatlanság, II. a csatlalatlanság alanya, III. a pápa csatlalatlansága és annak érvei, IV. a pápa csatlalatlansága ellen szóló érvek, V. helyzetünk. Ára 40 kr. o. é.

(—) Pauler Tivadart N. Váradon, közelebbi a jogászok fátylász zenével tisztelték meg.

(—) A n.-várad-kolozsvári vasútvonalon alkalmazott hivatalnokok és szolgák részint már megérkeztek állomásaikra, részint útban vannak. A szótárnai alagút beboltozása f. hó végére elkészül. Közelebb 3 nagy mozdonyt várnak N.-Váradról, hogy ezek segítségével az Egeresenél még hátralevő porondozási munkákat gyorsabban bevégezhesek. Julius első napjaiban megtörténik a pálya szokásos közüzemvizsgálási kijáratása (vizsgálata), a mi alkalmasint 2—3 napot veend igénybe, és így Julius első felében az egész pályavonal bizonyosan át fog adni a közforgalomnak. N.-Várad és B.-Hunyad közti egy vonat már is naponta közlekedik.

◁ Milyen sebesen terjed a villany? A „M. Polgár“ 68 dik számában érdekes példát hoz erre —ő. (ismét ő?) „Délelőtt kettészakadt a villám a temesvári távírdá-vonalat — írja ő — s a villám lecsapása a k. a helybeli távírdá-állomást is majdnem baj érte, de Konez távíró jókor neszét vevén s a távíró (!) rögtön gombot kikapván, elejét vette a bajnak.“ Tehát bizonyosan hallotta a dörgést, s akkor megijedvén a „távíró rögtön gombot kikapván“ megelőzte a villámot. Na! Jó, hogy el nem készt.

△ A mult hét elején egyik éjjel a főtéren, a Fröhlich-ház szögleténél két ember összeveszett és roppant lármával ütlegetni kezdtek egymást. Senkitől sem lévén háborgatva, egész szabadon intézhettek egymás ellen a heves rohamokat, hanem, úgy látszik, a pálcza és köröm-fegyver egyik részre sem dönté a diadalt, mert egyik revolvert ragadott és háromszor lőtt ellenfelére a járda szélére rakott láda-bástyákról. Talált a golyó, vagy nem? a már az ő dolguk, az éber rendőrség s az alvajáró éjjeli őrhád, úgy látszik, nem sokat töprenkedett a miatt.

(—) Azok a vén banyák! Egy öreg banya vetődött a jelen vásár alkalmával városunkba, ki folyvást a vidéki pornópé köztött forgolódik, és hokusz-pokuszszal jószolgát nekik. Tegnapelőtt a barompiazz közelében egy 15 éves leányka szólította meg, hogy jósolna neki, mi sors vár rá? „Híttelen lesz szeretőd“ hangzott az oraculum, „és te örök életedre szerencsétlen leszel.“ A leányka el-sírt magát, s aztán, hogy szeretője meg ne csalhassa, a szappanpuceza végénél beleugrott a Szamosba. Azonban még sem lett tragoedia a vége, mert a magát elbűsült kis leánykát kimenték a

vizből, s visszaadák a kétségbeesett anyának. A vén boszorka pedig, úgy látszik, megugrott a városról, nehogy hüvőre kerüljön.

(—) Sz.-Udvarhely környékén egy napszámost tötött meg a villám a hó elején, ki a miatt két napig tetszalhatott volt, s csak harmad nap reggel nyerte vissza eszméletét rokonai s hozzá tartozói leirhatlan örömeire. Ez a szerencsétlen, úgy látszik, nem volt oly szemes, mint újdondász — ő távírója.

△ A „M. Polgár“ pesti levelezője ama lapok 68 dik számában megozafolja az előbbi számban megjelent Batthyány ünnepélyre vonatkozó távértgönyt, mely szerint Andrassy és a miniszterek nagyrésze, úgy szintén a kormánypárt és aristocratia legnagyobb része nem jelent meg a temetési ünnepélyen. Kár hirtelenkedni!

△ Tóthfalusi Gusztáv bariton énekes, a kit közelebből megróttunk a miatt, hogy Pesten, mint a kolozsvári színház tagja, vendégszerepelt, levelet intézett szerkesztőségünkhez, melyben kifejté, hogy a színlapról tévedésből maradt ki „kolozsvári nemzeti színház“ után a szó: „volt“ tagja.

— Öszinte elismeréssel juttatik nyilvánosságra, hogy a május 20-án történt nagy tűzvészben károsultak közül azok, kik az első magyar általános biztosító intézetnél voltak biztosítva, teljes megelégedésük szerint kárpótoltattak. Evvel kapcsolatban említettük fel, hogy az azon tűzvész alkalmával, mely 47 telket hamvasztott le, a tűz harapózását erőlyes segítségükkel akadályozott s illetőleg meg is szüntetett t.-szent-györgyi lakosok a nyilvános elismerés mellett pénzségélylyel is jutalmaztattak az első magyar bizt. intézet igazgatósága által. Köszönet a jutalmazottak nevében. Torockzón, június 10-kén, 1870. x x x

* Elősejtelek. Egy új-pécsi földmivesnek azon rögeszméje volt, hogy mielőtt 29 év előtt építai kezdett háza teljesen készen lesz, ő is bevégzendette földi pályafutását. Csak ez idén sikerült őt rábírnai háza építésének bevégezésére, mult szombaton a ház egészen elkészült, s másnap vasárnap a házirtokos — halla volt! Így írják a „N. Temesv. Ztg.“-nak. Minálunk is így gondolkozik egy valaki

* Magyarország és Austria — írják a „N. fr. Presse“-nek, az évben ismét nagy kivitelle számolhatnak; mintegy 40—80 millió értéknyi gabna s 3—6 millió frt ára repeze fog a külföld számára szükségeltetni.

* A velocipéde utazás talán egy vidéken sem talál hazánkban oly lelkes és kitaró gyakorlóka, mint Rétháton Kövér Gábor földirtokos és Ternaő Caesar úr aradi gyógyszerész urakban. Mindazt, mit nemrég egy bécsi velocipéde-művész színpadunkon bemutatott s rendkívüli ügyességével bámulatra gerjesztett, nevezett két műkedvelő is megteszi, a legnagyobb könnyűség és — vakmerőséggel. A legutóbbi napokban Erdély legregényesebb vidékeit s a Hátszeg nagyszerű völgyét azon járták be; nem ismertek akadályt a magas hegyek csúcsaig fölhatolni, s nem féltek nyilebességgel szédítő lejtőkön leereszkedni. Elmondhatják, hogy a fent hóval borított Retyezát hegység közepéig ők hatoltak föl legelőször velocipéden, sőt azon vadásztak is, a mennyiben a magukkal vitt puskával egy fiatal medvét is lelőttek, melyet kitűmve a rétháti muzeumnak fogják ajándékozni.

(„Alföld“)

(—) A fumei földrendések majd minden harmadnap megtűlnak. A lakosok rémtüllel vannak eltelve, már senki sem biztos a kőfalak között, sokan az udvaron szabad éj alatt töltik az éj.

(—) Fára mászott egy csinosan öltözött ember Pesten a zugligetben és ottan lőtte át szívé, hogy véget vessen megunt életének. Ő így találta regényesebbnek.

(—) Pesten egy 13 éves gyermek a Dunába esett és egy öreg asszony vasgeregben segítségével megmenti a haláltól. Az összegyűlt nép megmente a haláltól. Az összegyűlt nép megmente a haláltól.

(—) A Sztrigyre épített piskii hidat, a nehézségekkeli sok küzdelem után a hó 4 kén újlag forgalomnak adta át a m. kir. építő hivatal.

(—) Nincs többé fogatlanság. Mr. Colemann a „fogkirály“, ki jelenben Londonban gyűjti az aranyokat, igen szép találmánnyal vonta magára a fogfájásban szenvedők figyelmét. A New-Yorkban szerzett tapasztalatokban gazdag orvos nagy könnyűséggel kihúzza a rossz fogat, bihatetlen gyorsasággal kivágja abból a megromlott beteg részt, bétümi, annakutánna a fog helyét kimossa, kitakarítja s a kivett fogat ismét helyre teszi. Tizen-négy nap múlva egy lehet használni, mint a leg jobb ég fogat. Így írja a „Herm. Ztg.“ Szép, ha igaz.

— Tisztelt szerkesztő úr! A tordai casinó-egylet erkölcsi kűtelme érzetében a hála, kegyeletadójának kifejezését adandó, folyó év januárius 11-kén kelt határozatával dicső emléktű első független felelős miniszterelnök néhai gróf Batthyány Lajos emléksobrára két gyűjtő ívet bocsátott ki, melyek egyikét egyleti jegyző tanár Várad Károly, másikat egyleti tag ügyvéd K. Nagy Imrénék kézbesítette.

Az ezen két íven összesen begyűlt pénzsűszeg a névszerinti adakozások szerint, a mely így következik:

B. Kemény György 20 frt, Miksa Elek 5 frt, Székely Elek 5 frt, Osztián testvérek 4 frt, K. Nagy Imre 3 frt, ifj. Székely Elek 3 frt, Szentkirályi Gábor 2 frt, Dézai Sándor 2 frt, Bláha József 2 frt, Wolff Gábor 2 frt, dr. Harmath Márton 2 frt, Szigethi Sándor 2 frt, Nagy Miklós 1 frt, Székely János 1 frt, Almási János 1 frt, Székely Miklós 1 frt, Korodi János 1 frt, Domján Miklós 1 frt, Abt Ernő 1 frt, Nagy Mihály 1 frt, Albert János 1 frt, Velics Ödön 1 frt, dr. Virágh Benedek 1 frt, dr. Bod Elek 1 frt, dr. Wolff Gyula 1 frt, Szabó József 1 frt, Szentpéteri Antal 1 forint, Finta Miklós 1 frt, ifj. Dániel Imre 1 frt, Blummenfeld József 1 frt, Fekete Ferenc 1 frt, Májai István 1 frt, id. Szentpéteri János 1 frt, Hacsuk testvérek 1 frt, Biluska testvérek 1 frt, Velics Sámuel 1 frt, Reteilár és Harmath 1 frt, Harmath Kristóf 1 frt, Ajtoni József 1 frt, Várad Károly 1 frt, Horváthi Károly 1 frt, Demény Andor 50 kr, Manaradian Gergely 50 kr, Molnár Géza 50 kr, idős Biluska Jakab 50 kr, Daniel Ferenc 50 kr, Bogdán Dani 2 frt, összesen 85 frt 50 kr, azaz nyolcvanöt forint 50 kr o. é. Alólrt szerencsés volt ezen pénzsűszeg a „Pesti Napló“ t. szerkesztőségének átkezelni, hogy rendeltetése céljára juttatassék, szabadon kérem a nyilvános beszámolás érdekében az adakozási névsornak az adományozott összegek kitételével lapjában közzétételét. Teljes tisztelettel maradok Torda június 4-kén, 1870. K. Nagy Imre.

KÜLFÖLD.

Páris, jun. 8. A porosz nagykövet minden felszólítás nélkül felvilágosításokat adott az emsi értekezletekről Grammont herczegnék, melyek őt kielégíték.

A „Memorial diplomatique“ egy [7-én kelt római sürgönyt közöl, mely azt jelenti, hogy a francia püspökök a csatlalatlanság feletti általános vita berekesztése ellen tiltakoznak. A pápa kijelenté, hogy a részletes vita alkalmával minden beírott szónoknak teljes szabadságot biztosít.

Róma, június 9. Grammont jegyzéke azon fenyegetést mondja ki, hogy a csatlalatlanság ki-nyilatkoztatása esetében a francia csapatok visszavonatra.

A „Köln. Ztg.“ írja: „Rómában komor, rejtélyes hírek keringenek a nemsokára bekövetkezendő forradalomról, az is nyilvános dolog, hogy a kormány készüllet tesz szembeszállni az erőszakkal. Még mindig egy francia hadi hajó horgonyoz Civitavecchia előtt. Egyházi körökben nagy a feszültség. A Curia bizonyos győzelméről, s el van határozva, hogy semmi áron se bocsátja ki kezéből zsákmanját. A dogma kihirdetése után a synodus általános jellege ellen emelendő netaláni protestatiókat úgy tekintendi a Curia, mint az egyház tekintélye elleni lázadást, s azt a törvény teljes szigorával büntetendi. Ezt mind előre látják a utolsó következményeit illetőleg is megfontolják.

Madrid, június 7. A cortes folytatá a királyválasztásról szóló törvény tárgyalását, s Rois Avias módosítását 137 szavazattal 124 ellen elfogadá. A miniszterek ellene szavaztak.

A cortesgyűlés 7-iki ülésében Rios Rosas Canova beszédere válaszul, ki Bourbon Alfons ügye mellett lépett fel, azt mondá, hogy az alkotmány s a forradalom ellenségei, valamint a restauratio összes pártívei a plebiaciumból eredő monarchiát ellenzik, mivel az despotizmussá fajulhat. Ha egy király most megválasztatnék, úgy a lázongó elemek ez által lefegyvereztetének, az ideiglenesség továbbtartása a köztársaságot, a socialismust s a teljes anarchiát idéző elő.

Madrid, jun. 9. A cortes szombaton a királyválasztás kérdését fogja tárgyalni. Izabella átadta lemondását a francziák császárának.

Lisszabonból f. hó 6-ról jelentik, hogy Saldanha tábornagy egy alkotmányozó cortesgyűlés összehívatását, s a hadseregnek 30,000 főre szaporitását kívánja.

Berlin, jun. 10. A szövetségtanács elhatároza, hogy a birodalmi gyűlés elé minden évben kimutatás lesz terjesztendő az élszak-német szövetség bevételei- és kiadásairól.

Konstantinápolyban 9 én estig 250 holttestet vitt ki a romok alól, melyek alatt még számos holttestek lehetnek. A kórházak telvék sebesültekkel. Az angol követégi palota földszintje sértetlenül maradt. A leégett házak számát talán nagyítva tették 20,000 re; de az 10,000 nál bizonyosan többre megy; noha a „Levant-Herald“ azt mondja, hogy a helyhatóság által késztett jegyzék szerint csak 3,449 ház égett le. Ugyanezen lap jelenti, hogy a szálltan a leégették számára 10,000 lívret adományozott.

Belgrád, jun. 9. A „Srbja“ Vukalovics vojvodának egy Odessából kelt levelét teszi közzé, melyben Vukalovics minden részvételt bármennemű bosnyákországi összeesküvésben tagad, s ilyenmű vádakát rágalomnak nyilvánít.

Tulajd. és felelős szerkesztő: Sándor József.

A közönség köréből. *)

Tekintetes szerkesztő úr! A „Magyar Polgár“ 64-dik számának mellékletében egy cikk jelent meg az erdélyi sz. Ferenc szorosb rendű szerzet tartományi főnöke főtisztelendő Szlovácsék Károly úr Kolozsvárt mulatása alkalmából, s volt mocaí lelkész helyettes Andrasi Rafael urnak a kolozsvári zárdafőnökségre áthelyezése óhajtsárol.

Cikkíró úr erre vonatkozólag figyelmessé tétetik:

1. Hogy a fenntitelt derék tartományi főnök úr Kolozsvárt — mint ballottuk — nem mulatás, hanem bokros teendői rendezése tekintetéből szerencsételte a zárdá tagjait.

*) Az e rovatban megjelenő cikkekért csak a saját felelősséggel vállal felelősséget a szerk.

2. Tulhajtás azon kitétel, mintha számos tisztelői keresetk volna föl azon okból, hogy tolmácsolói legyenek azon óhajásnak, miszerint a megütrült házifüvéség tiszt. Andrási Rafael urnak adassék át; mint hallo. tuk, három egyén — kik közül egyik politikai fogolytárs volt — kérelmezte részére ezen állomást, de csak magukat képviselték, mint jó barátjai t. Andrási Rafael urnak.

3. A kolozsvári zárdai főnökség nincs lelkeskedő hivattal összekötve, honnan jó tehát mégis a beavatkozás s azon kívánság, hogy tiszt. Andrási Rafael úr legyen a zárdafőnök? ezt nem értjük, annál kevésbé, mert tudomásunk szerint e részben az a kérdés: ki emeli vagy tartja meg a háznak eddigi szerény szerzetesi jellegét?

4. Engedjék meg az illetők, hogy még akkor is, ha az autonómia életbelépett, a szerzet és törvénye szerint szabadon rendelkezessék tagjaival, s ebben kívülről nyomást szenvedni ne kény-

szertessék ép a rend és jó egyetértés fentartása tekintetéből.

5. Hogy a tiszt. minorita atyák érdemes zárdafőnökével együtt szenvedte tiszt. Andrási Rafael úr a fogságot a hazáért, ebből még nem következik, hogy ezért mulhatatlanul neki kell a zárdafőnöki rangot elnyerni.

6. Hogy tiszt. Andrási Rafael úr jó szerzetes pap, s társalgási modora meggyerő, azt hallottuk, nem is akarunk semmit ebből levonni, sőt óhajtuk, hogy oly tapintatos szerzetesi szellemben kezelje a zárdai elnökséget, mint az idáig kormányoztatott, és végre

7. Ha önök jóakarói kívánnak lenni ezen zárdának, jobb, ha békén hagyják; ti pedig zárdáért érdemes tagjai ügyeljétek és figyeljétek, hátha kecske jár kertekben és gonosz szellem, keresve, kit lenyeljen. Isten veletek!

Áldor.

Két czáfolat.

I. Értésemre esett, hogy gr. Haller Ferencz ur Orbán József urnak egy levelét adta ki a „Magyar Ujság” 119-dik számában, melyben Marosszéki főkirálybírája méltóságos Mikó Mihály urról az állítatik, hogy 13 méltósága a ministerium által nékem küldött 50 frtból 30 frtot eltartoztatott s azt nékem máig sem adta ki.

En szegény, de becsületes ember vagyok s el nem hallgathatom, ha nevében hazudnak s rágalmaznak, — azért ezennel kinyilatkoztatom, hogy azon állítás valótalan és hamis, — tölem ily rágalmat Orbán József ur soha sem hallott, s bebizonyítani nem is tudhatja.

Kelt Maros-Vásárhelyt 1870. június 8 án. Tóth János volt honvéd köztitcz, Fekete Ferencz, alkereszturi jegyző és név aláíró. Ruzs Juon bíró, Fülep József tanu, Simon Lőrincz tanu

II. „A. M. U.” 119-ik száma nyílt rovatának utolsó felében — maros-vásárhelyi Orbán József által szolgáltatott és ifj. gr. Haller Ferencz által közre adott — marosszéki főkirálybíró Mikó Mihály urat rágalmozdított, mint a mely velem történetnek állítatik — ezennel hazug és elferdített beszédnek, gyalázatos rágalomnak nyilvánított. Porcsolt Ádám.

Távíráti tudósítás a bécsi börzéről.

Június 11-n: 5% Metalique 100 frt 60.40. 5% Nemzeti kölcsön 100 frt 69.70. Kamat 60.40. 1860. Kölcsön 96.25. Bankrészevény 722. Hitelezési részvény 200 frt 253.90. London 10 ft st. 100 frt. 23 1/4 kr 121.25. Ezüst 119.—. Cs. királyi arany 5.75 1/10. Napoleonkor 20 fran. 9.66.

Földterhermentesítési kötvények: Magyar 80.—. Temesi 78.75. Erdélyi 76.25. Horv.-Slavon 83.—.

12stündige Gährung?

Unter diesem hier abgekürzten Titel ist eine von mir verfasste kleine zeitgemäße Schrift erschienen, welche durch die hiesige Buchhandlung von H. Johann Stein und Ladislaus Demjén für 10 Kreuzer ö. w. zu haben ist.

Da ich das erstmal während meiner 30 jährigen Praxis Siebenbürgen bereise, so erlaube ich mir darauf aufmerksam zu machen, das ich von den Herren k. Hofkanzler a. D. Grafen Forgách Excellenz und Moritz Hatschek in Pest, so wie in den Brennerin des verstorbenen Baron Job. Sina, der Herren H. Fischer und Alexius v. Sigmund in Klausenburg gekannt bin.

Meinen hiesigen Aufenthalt werde ich bis zum 17 ten d. M. verlängern, und bin ich bis dahin im Hotel National Z. Nro. 20. persönlich zur Mittag- und Abend-Zeit anzutreffen.

Klausenburg den 13. Juni 1870.

Aug. Hamilton

königl. preuss. Lieutenant a. D. Techniker für billige Spiritus-Erzeugung, Verfasser mehrerer Schriften über Brennerlei, Inhaber einer Verdienstmedaille für wissenschaftliche Abhandlungen u. a. w. (258) 1—1

„Az osztrák koronaherczeghez“

ezimzett összes tavalyi selyem- és divatáru-raktár

végeladása.

Bécs, Szent-Istvánér, 7. herceg-érseki palota.

ezelőtt most	ezelőtt most	ezelőtt most	ezelőtt most
1 fekete selyem-ruha	30 frt. 18 frt.	1 mousselin-ruha	12 frt. 5 frt.
1 „ faille-ruha	50 „ 25 „	1 barége „	10 „ 3 „
1 színes selyem „	35 „ 22 „	1 Jaconat „	8 „ 4 „
1 Lyoni faille-ruha minden színben	50 „ 25 „	1 Peral „	6 „ 3 frt. 50 kr.
1 atlasz csikú selyem ruha	40 „ 22 „	1 Gasier „	16 „ 9 frt.
1 frou-frou ruha (legujabb)	40 „ 20 „	1 Grenadine „	16 „ 8 „

Mohair, Alpaca, Rips, Pouplin, Gaze de Chambéry, 50%-kal olcsóbbak.

Mustrák ingyen.

DIAMANT és MÜLLER.

Legolcsóbb forrásul

aranyozott cikkek. tükrök, gyertyatartók, képek, valamint minden e szakmába vágó tárgyakat illetőleg, ajánlja magát

Einsiedl J.

aranyozott cikkek gyári raktára

Bécsben, Margarethenstrasse 5 sz.

Elárusítóknak engedék.

„Victoria“ bizt. társaság Kolozsvárrt.

Van szerencsénk az erdélyi t. gazdaközönségnek tudomására juttatni, hogy a folyó időnyre

a jégkár elleni biztosítást

már megkezdettük.

Bizalommal hívjuk fel annál fogva t. felelőket biztosításait az idén is társaságunknál tenni meg, általában pedig a t. gazdaközönséget a „Victoria”-hoz csatlakozni, mely:

1. mint erdélyi társaság a legolcsóbb díjakat szabja s (nem tekintve a lehető káresekre) biztosítóinak

„tiz száztól”

- díjleengedést nyújt már a biztosítás megtételénél;
- központja közelségénél fogva a károkat nem csak késedelem nélkül fe veheti, de azonnal (esetleg már a helyszínen) fizetheti is;
- aratás, illetőleg szüret utáni lejárati váltókra is biztosít;
- a helységeknek nézt az eddigőtől eltérő kedvezőbb díjszabályozást hozott be;
- egész községek tömeges jégbiztosításainál a tavalyi rendkívüli kedvezményeket az idén is megadja;
- a kárfelvételi költségeket egészen maga hordozza, és végre
- a jégbiztosítással kapcsolatosan azon t. feleknek, kik eddig tűzben nem nálunk biztosítottak, most ha jégbiztosításokkal együtt tűzbiztosításait is feladják, ez utóbbiak rendes díjából is

tiz százalékot

elenged. Közelebbi felvilágosítással, szükséges nyomtatványokkal stb. a minden nagyobb helységben felállított ügynökök készségesen szolgálnak.

A „Victoria” biztosító társaság vezérigazgatója Kolozsvárrt, (n. piacz, gr. Kemény S. ház.)

(200) 4—*

Nyavalyatörésben (Fallsucht) szenvedőket

levél általi uton gyógyít a nehézkor valódi orvosa Dr. Killisch O. Berlinben, jelenleg Louisenstrasse N° 45. Eddigélé 100-nál több nyavalyatörést gyógyított meg. (97) 1/6 (34—156)

(253) (3—3) Két kocsi, egy félborított és egy redőnyös koci, mindkettő rugóra. Továbbá két varrógép is Wähler és Wilson után igen olcsó áron eladó nálam

ASPIS S.

(254)

(3—3) Zab eladás.

Bethlenben van

500 mérő eladó zab.

Felvilágosítást szerezhetni Bethlenben ASPIS S. gr. Bethlen Bélánál.

(19)

Alólt gyári áron árul valódi

rumburgi szöveteke

(TISZTA LENVÁSZON)

jótállás mellett

3/8 széles, 53 bécsi rőfös vég, 21 frtől 52 frig. 1/6 53 „ „ „ 49 „ 65 3/8 „ „ „ 38 „ „ „ lepedőknek 54 „ rőfe 1 frt 50 kr.

ezen felül figyelmeztet

licot, továbbá, egy bécsi rőfnél szélesebb, finom szoknyának perkill helyett különösen ajánlható Chiffon-raktára, rőf száma 30 krtól 45 krig.

Teusch J. B. Segesvárrt.

Vidéki megrendelések postai utánvét mellett szokott pontossággal teljesítetnek.

Kolozsvárrt Stein J. Pesten Mach és Stein könyvkereskedésében kapható:

Magyar-román zsebszótár

(Dictionariu portativu magiaru-romanu)

tanodai és magánhasználatra.

Irta BARITIU OCTAV, gymnasialis tanár Naszódon.

Ára füzve 1 frt.

Erdélyi telekkönyvi rendtartás

függelékkel.

Hivatalos kiadás. — Ára 2 forint.

Rendeletetek tára.

1870-ki folyam, 1-ső és 2-ik füzet.

Igazságügy miniszteri rendelet a telekkönyvi rendtartásnak Erdélyre való kiterjesztése iránt. 60 kr.

Törvényjavaslatok.

I. Az első folyamodási bíróságok rendezéséről. II. A bírósági végrehajtókról. III. A királyi ügyészség szervezéséről. IV. A békebírókokról. V. Az államtisztviselők nyugdíjazásáról, valamint azok özvegyeinek és árváinak ellátásáról. VI. A köztörvényhatóságok rendezéséről. VII. A községek rendezéséről. Ára 1 frt.

Gr. Széchenyi István

„BLICK”-jének magyar fordítása.

Közi K. PAPP MIKLOS.

I-ső II-dik III-dik és IV-dik füzet. Ára 2 frt.

DEGRÉ A.

A kék vér.

Regény. Ára 1 frt 40 kr.

Stein János könyvkereskedése Kolozsvárrt, elfogad előfizetéseket a

„Pápák bűnei”

ezimű három kötetes munkára. Előfizetési ára 3 frt.

Kolozsmegye gyalui egyesbirája által

a községi előjárások részére

kiadott

UTASÍTÁS

a községi bíróságokhoz utasított ügyek tárgyalása és kezelése tárgyában. Ára 20 krajczár. Postán küldve 25 kr.

INSTRUCTIUNE

pentru antistii comunitatiloru, spre pertractarea si manipulearea causeroru judecatoriesci, ce se tienu de competenta

judecatorieloru satesci;

compusa prin judele singulariu a Geloului, comit. Clusului.

Pretulu 20 cr. v. a. Dupa post'a 25 cr. v. a.

A fenn elősorolt törvénykönyveken kívül minden a legújabb időig megjelent törvénykezési munkák könyvkereskedésében mindig kaphatók. Együttal bátor vagyok jól berendezett s gyorsajttokkal ellátott

kő- és könyvnyomdát

figyelembe ajánlani, hol az új „polgári törvénykezési rendtartás”-ban és a Kolozsmegye gyalui egyesbirája által a község előjárások részére kiadott „utasítás”-ban előforduló magyar és román nyomtatványokon kívül — melyekből készletet tartván, kis mennyiségben kőszáma is a legutányosb árban szolgálhatok — minden t. cz. köz- és magánhivatalok, pénztintezetek, kereskedők és iparosok részére szükséges bármely mintázatu nyomtatványok a leggyorsabban teljesítetnek; ugyszintén minden a közeletben előforduló kő- és könyvnyomdai munkák a legnagyobb csinnal készittetnek.

STEIN JÁNOS.

(260)

(1—3)

Hirdetés.

Ns. Alsó Fejérmegyében, Ó-Peterlakán egy 943 □ öl belső telek, 8 hold 1008 □ szántó, 5 hold 979 □ öl kaszáló, 583 □ öl szőlő, 1 hold 513 □ legelő, 3 hold 40 □ erdő, 786 □ termékenyen helyekből álló birtok; nem különben a havii határon: egy m. e. 30 szekér szénáttermő kaszáló, mind két helységben aránylagos koresmajoggal, örök áron eladó. Bővebben értesülhetni M. Bükösön t. Gálfi István, és D.-Szentmártonban m. Szilvási Sándor urnaknál is.

O. Bretttye, június 11-én, 1870.

SZILVÁSI LÁSZLÓ.

Demjén László

könyv- mű- és hangjegyekereskedésében

KOLOZSVÁRTT.

Főpiacz:

legujabb könyvek, képek, HANGJEGYEK

valamint kitűnő

Bécsi zongorák gyári áron folyvást kaphatók.

(244)

(257)

Alólt tisztelettel tudatja, hogy elvállal mindennemű

zongorák hangolását és igazítását,

pontosan s jutányos árért.

TRISKA FERENCZ,

zongorakészítő Bécsből.

Lakása monostortetza, vereskereszt vendéglő.

(178)

(5—6) Egy nagy, jó, erős utazó üveges koci eladó.

Értekezhetni az ára iránt, és megnézhetni szentgyházutcában 485 házszám alatt.

(250)

VENDEGLŐ

haszonbérbe adás.

Kolozsvárrt, hidelvén a nagyhiddal szembe eső jobbfeleli szegeleten levő

„Zöldfahoz”

ezimzett 330 számú vendéglő — az ottani bolti helyiségen kívül — folyó évi október hó 1-sőtől haszonbérbe adandó. A haszonbéri szerződés feltételei ugyan csak folyó évi július hó 15-ig, az irt helyiségben, bérbe adó tulajdonosnőnél megtekinthetők. Kolozsvárrt június hó 1-sőén 1870.